

Simonina zgodba

Sem Simone in prihajam iz Avstrije. Kot številni odprti Evropejci sem se tudi sama že v mladosti zavedala, da je za bogastvo Evrope deloma zaslužno izkoriščanje držav v razvoju. Kot likovnica sem vedno z zanimanjem analizirala družbene strukture in sisteme vrednot ter se spraševala in razmišljala o drugačnih načinih življenja, saj menim, da sprejemanje nepravičnega sveta ni logično. Večina ljudi sprejema globalne družbene razlike, če so sami na bogatejši strani.

Ker se nisem mogla sprijazniti z evropskim načinom nenehnega potrošništva, od leta 2005 živim v vasici domorodcev v Gvatemali, saj sem želela spoznati drugo plat medalje. Najbolj zanimiva stvar pri domorodcih v Gvatemali je njihova empatija. Človeka sodiš po srcu in ne po bančnem računu. Naša vdanost »kapitalizmu« mi gre neverjetno na živce. Čeprav se dobro zavedam, da nikjer ne moreš zares pobegniti temu svetu, je tak način v Gvatemali vsaj manj cenjen in so na prvem mestu druge vrednote.

Kot belka z zahoda imam seveda tudi v Gvatemali kar nekaj težav. Čeprav sem močno povezana z lokalno skupnostjo, prijateljujem s številnimi tamkajšnjimi prebivalci, organiziram šolske delavnice (pogosto brez plačila), sodelujem pri lokalnih kulturnih običajih in že nekaj let intenzivno proučujem različne majevske koledarje, bom vedno ostala »gringa«, tujka.



Poleg tega ljudje tukaj težko sprejmejo dejstvo, da sem neporočena, brez otrok, samostojna in ne pripadam nobeni cerkvi.

Lokalni moški pravzaprav niso sposobni živeti sami, saj nihče ne zna kuhati ali prati, da ne omenjam čiščenja. Vsekakor pa jim uspe prepričati svoje žene, da je ženska brez moža izgubljena. V to verjame ogromno žensk, ne le v Gvatemali.

Ker je moj prijatelj, Nemeč, ki posluje s kavo iz Gvatemale in ga v vasi zelo spoštujejo, med državljanstvo vojno veliko pomagaj ljudem, imam tudi jaz v vasi legitimen status, in sicer kot ženska ob spoštovanem možu.

Vendar pa sem to, da sva se pred nekaj meseci razšla, raje obdržala za skrivnost, saj ne želim, da bi se po vasi razširilo, da sem samska. Ker je moj (nekdanji) partner trenutno v Nemčiji, lahko to dobro skrivam.

Nadaljnji zaplet je moj nezakonit status v Gvatemali. Če bi kdo preveril moj potni list, bi ugotovil, da imam turistični vizum za 3 mesece, vendar tukaj živim že leta, vodim svoj posel in celo plačujem davke. Zato je bolje, da se to, da živim tukaj brez prebivališča in dovoljenja za delo, ne razve. Sicer bi najverjetneje sledil izgon iz države. Tako vsake tri mesece obnovim vizum in sem uradno turistka.

Dovoljenje za bivanje je mogoče pridobiti z nekaj potrpljenja in določeno vsoto denarja, kar je precej lažje kot v večini držav po svetu.

Zakaj torej po vseh teh letih še vedno nimam dovoljenja za bivanje?

Zaradi moje mame. Če bi se v Avstriji prijavila s statusom, da »živim v tujini«, ne bi imela socialnega zavarovanja in ne bi mogla koristiti ugodnosti avstrijskega zdravstvenega sistema. Tako sem prijavljena pri mami kot hišna pomočnica in mesečno plačujem prispevek za socialno varnost, znesek, s katerim bi tukaj lahko naredila veliko dobrega.

Vedno mi v glavi odzvanjajo mamine besede: »Hkrati pa vplačuješ tudi v pokojninski sistem.« Kot da bi verjela v pokojnino ...

Vendar ker imam mamo zelo rada in ji nočem povzročati nepotrebnih skrbi, po vseh teh letih še vedno igram to igro. Ker živim v Gvatemali, državi, kjer je stopnja odkrivanja umorov nižja kot 3 odstotke in kjer zaradi številnih umorov žensk govorijo o »femicidu«, je mama precej zaskrbljena. Obišče me dovolj pogosto in je tako lahko prepričana, da statistični podatki o umorih veljajo predvsem za glavno mesto Guatemala, na podeželju pa je mogoče živeti precej mirno življenje. Ne glede na to meni, da moram imeti pravico do zdravljenja v avstrijski bolnišnici, če se mi kaj zgodi. Sama pa bolj verjamem v zdravilne moči lokalnih zdravcev, naravno zdravilstvo in samozdravljenje. Če bi potrebovala operacijsko sobo, dobro vem, kam bi se morala v tej državi obrniti.

Težave, ki mi jih prinaša bivanje tukaj, še vedno laže prenašam kot življenje v Evropi. Všeč mi je stopnja socialne inteligence tukaj v Gvatemali, spoštljivo in ustrezljivo obnašanje domačinov v skupnosti ter standardi, po katerih se ljudje ocenjujejo. Povezanost družbe je velikega pomena, saj je mogoče s pomočjo družinskih članov in prijateljev precej dobro premagati težke čase. Vsekakor pa pomoč prejme le nekdo, ki tudi sam rad pomaga. Priljubljena pozdravna fraza v majevskem jeziku je: »Jaz sem drugi ti.« S tem se poudarja misel, da je vse eno, zato je egoizem zanje nelogičen koncept. Takšen način življenja mi zelo ustreza. V tem okolju se počutim bolj udobno kot v evropskem, kjer človek na žalost pusti srce ob strani in razvija samo razum.

Morda bi moralo več Evropejcev, ki potujejo po svetu, podvomiti v evropski sistem vrednot.